

Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Szczecinie – we współpracy ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich Oddział w Szczecinie oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego – zaprasza na konferencję naukową *Ideologia i propaganda wobec architektonicznego wizerunku miast Polski Ludowej – Szczecin, 18–20 maja 2010 r.* Konferencji towarzyszyć będzie wystawa w ramach konkursu fotograficznego *Architektura miast Polski Ludowej*. Poniżej program obrad.

WTOREK, 18 MAJA 2010 r.

Otwarcie konferencji 11:30–12:00

Panel I

12:00 Tomasz Burdzik (student Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach)

Propaganda jako narzędzie kreacji „prawdziwej prawdy”.

12:15 Piotr Kibort (Muzeum Narodowe w Warszawie)

Ideologia i estetyka w urbanistyce i architekturze okresu odbudowy Polski w latach 1945–1949. Projekty – realizacje – propaganda.

12:30 dr Elżbieta Kal (Instytut Historii Akademii Pomorskiej w Słupsku)

„Aby lud wszedł do śródmieścia...”. Ludowość i inne paradoksy metody realizmu socjalistycznego w architekturze.

12:45 dr Jakub Sadowski (Instytut Historii Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie/Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego)

Dlaczego „cały naród” musiał budować „swoją stolicę”? Semiotyczna analiza dogmatu propagandowego.

13:00 Radosław Miłoch, Tomasz Szafron (Oddziałowe Biuro Lustracyjne Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach)

Komitet Wojewódzki Społecznego Funduszu Odbudowy Stolicy w Katowicach.

13:15 Szczepan Świątek (Archiwum Państwowe w Krakowie)

Architektura i urbanizacja w zespołach akt komitetów PZPR w Krakowie (1949–1989).

Dyskusja 13:30–14:00

Przerwa 14:00–14:15

Panel II

14:15 dr Grzegorz Ciechanowski, Jakub Ciechanowski (Katedra Badań nad Konfliktami i Pokojem/Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Szczecińskiego)

Poniemieckie kompleksy koszarowe w Szczecinie.

14:30 Jan Kwiatkowski (student Instytutu Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Dziedzictwo III Rzeszy w PRL-u. Adaptacja dokonanych w czasie okupacji nazistowskiej przekształceń obszarów zielonych i przestrzeni miejskiej w okresie Polski Ludowej (na przykładzie budynku poznańskiej Nowej Synagogi oraz terenów rekreacyjnych przy jeziorze Rusalka w Poznaniu).

14:45 Mateusz Otta (Studenckie Koło Naukowe Historyków Instytutu Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Polityka i ideologia w budownictwie kościelnym i architekturze sakralnej lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX w. na przykładzie Poznania.

15:00 Monika Matras (studentka Instytutu Historii Uniwersytetu Wrocławskiego)

Stosunek mieszkańców i władz Wrocławia do odbudowy zniszczonych świątyń gotyckich.

15:15 Marcin Musiał (student Instytutu Historii Uniwersytetu Wrocławskiego)

„Życzliwa neutralność”, czyli o miejscu baroku w powojennym krajobrazie urbanistycznym Wrocławia na przykładzie wybranych barokowych kompleksów klasztornych.

Dyskusja 15:30–16:00

Przerwa 16:00–16:15

Panel III

16:15 dr Anna Weronika Brzezińska (Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

„Ten kościół był niemiecki”. Stosunek do miejsc pamięci po II wojnie światowej na terenie Żuław w narracjach pierwszych osadników.

16:30 dr hab. prof. UMK Andrzej Majdowski (Instytut Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu)

Przedsoborowa architektura sakralna w Polsce. Nurty i odmiany z lat 1945–1965.

16:45 dr Iwona Jastrzębska-Puzowska (Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)

Nie tylko modernizm... Polska architektura sakralna od Soboru Watykańskiego II do „Solidarności” (1965–1980). Analiza stylistyczno-kompozycyjna.

17:00 dr hab. prof. UŁ Iwona Jażdżewska (Instytut Geografii Miast i Turyzmu Wydziału Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego).

Obiekty sakralne Łodzi w latach 1945–1989.

17:15 Sebastian Zaborowski (Instytut Socjologii Uniwersytetu Łódzkiego)

Archikolegiata łączycza w Tumie – jak władze komunistyczne chciały zawłaszczyć jej historię?

Dyskusja 17:30–18:00

ŚRODA, 19 MAJA 2010 r.

Panel IV

10:00 Agnieszka Dębska (Pracownia Miejskiego Konserwatora Zabytków Urzędu Miasta Gorzowa Wielkopolskiego)

Odbudowa Starego Miasta w Gorzowie Wielkopolskim.

10:15 Piotr Furmanek (Wydział Architektury Politechniki Gdańskiej)

Urbanistyka Starego Miasta Słupska po II wojnie światowej.

10:30 Kamila Kłudkiewicz (Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Pyrzyce – miasteczko po wojnie. Odbudowa i rewaloryzacja zespołu miejskiego.

10:45 Błażej Bubnowicz (Instytut Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu/Muzeum Historii Ziemi Kamieńskiej w Kamieniu Pomorskim)

Małe miasto w odbudowie. Kamień Pomorski po 1945 r.

11:00 Karolina Bittner (Instytut Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Kołobrzeg – portret miasta na łamach tygodnika „Za wolność i lud”.

Dyskusja 11:15–11:45

Przerwa 11:45–12:00

Panel V

12:00 Alina Długosz (studentka Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego)

Rzeszów socrealistyczny – architektura i urbanistyka miasta w latach pięćdziesiątych XX w.

12:15 dr inż. arch. Małgorzata Zajac (Wrocław)

Socrealistyczna architektura Wrocławia – wybrane przykłady.

12:30 dr Aleksandra Sumorok (Międzywydziałowy Zakład Teorii i Historii Sztuki Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi)

Miasto idealne? Miasto funkcjonalne? Łódzki socrealizm: wizje i realizacje.

12:45 Natalia Korzeniowska, Paulina Zacharek (Katedra Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego)

Socrealistyczne dziedzictwo Rynku Starego Miasta w Łodzi.

13:00 dr Robert Wróbel (Katedra Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego)

„Najbrzydszy budynek, jaki widziałem”. Centrala Tekstylna i wizje nowoczesnej Łodzi.

13:15 Krzysztof Mordyński (Muzeum Niepodległości w Warszawie)

Marszałkowska Dzielnica Mieszkaniowa i jej „wychowawcza rola”: ideologia – budowa – propaganda sukcesu.

13:30 Andrzej Skalimowski (Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie)

Dom Partii. Siedziba Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

13:45 Aleksandra Stępień (studentka Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego/Koło Popularyzatorów Architektury Stolicy PASaž)

Budując nową tożsamość miasta – problematyka pamięci i nowoczesności w kształtowaniu Mariensztatu i Trasy W-Z.

Dyskusja 14:00–14:30

Przerwa 14:30–15:00

Panel VI

15:00 dr inż. arch. Hanna Hrehorowicz-Gaber (Instytut Projektowania Miast i Regionów Politechniki Krakowskiej)

W obronie socjalistycznego blokowiska. O żywym kulcie bloku mieszkalnego.

15:15 dr inż. arch. Anita Orchowska (Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej)

Przestrzeń miasta – między blokowiskiem a współczesnym osiedlem mieszkaniowym.

15:30 Weronika Olejniczak-Szukała (Instytut Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Obraz polskiego budownictwa mieszkaniowego w latach osiemdziesiątych w polskiej prasie młodzieżowej.

15:45 dr Michał Pszczółkowski (Wydział Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu)

Zjawisko kampusu akademickiego w architekturze PRL.

16:00 Joanna Piotrowska (Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Olsztynie)

Zespół Powszechnego Domu Towarowego „Dukat” w Olsztynie – nowoczesny element w śródmiejskiej architekturze historycznej.

16:15 dr Marek Czapelski (Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego)

„Mistery” – propaganda nowoczesnej architektury w konkursach prasowych doby PRL.

16:30 dr inż. arch. Piotr Marciniak (Wydział Architektury Politechniki Poznańskiej)

Ideologia modernizacji na przykładzie przebudowy śródmieścia Poznania.

16:45 prof. dr hab. Krzysztof Stefański (Katedra Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego)

„Złota epoka” Gierka i budowanie nowej, socjalistycznej Łodzi.

17:00 Edyta Krężolek (Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie – Delegatura w Kielcach)

Fabryka tworzy miasto. Świdnik – miejsca i ludzie.

Dyskusja 17:15–17:45

CZWARTEK, 20 MAJA 2010 r.

Panel VII

10:00 dr hab. prof. UWr Jakub Tyszkiewicz (Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego)

Propagandowy wymiar tzw. odzysku cegły we Wrocławiu w latach 1949–1955.

10:15 dr hab. prof. UWr Elżbieta Kaszuba (Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego)

Wrocław w okresie Polski Ludowej – źródła materialnej degradacji historycznego dziedzictwa miasta.

10:30 Marta Małgorzata Rudnicka (Wydział Architektury Politechniki Wrocławskiej)

Elementy miejskiego krajobrazu Wrocławia jako urzeczywistnienie ideologii i propagandowych strategii Polski Ludowej.

10:45 Gabriela Sadowska (Instytut Kulturoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego/Muzeum Architektury we Wrocławiu)

Ślady przeszłości. Ideologizacja przestrzeni kulturowej miasta na przykładzie Wrocławia w latach 1945–1989.

11:00 Krzysztof Ziental (Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego)

Młody Wrocław – akademicki Wrocław. Wrocławska propaganda młodości a nowoczesna dzielnica naukowa projektu Krystyny i Mariana Barskich.

11:15 dr Paweł Kubicki (Instytut Europeistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego)

Poniemieckie dziedzictwo Wrocławia jako wartość.

11:30 dr hab. prof. UWr Jan Kęsik (Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego)

Zmiany w przestrzeni miejskiej w pierwszych latach po II wojnie światowej (na przykładzie trzech śląskich miasteczek: Namysłowa, Pieszyc i Świebodzie).

Dyskusja 11:45–12:15

Przerwa 12:15–12:30

Panel VIII

12:30 Rafał Nadolny (Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie)

Odbudowa ulicy Chmielnej w Warszawie.

12:45 Małgorzata Popiołek (Studenckie Koło Naukowe Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego)

Geneza koncepcji odbudowy ulicy Nowy Świat w Warszawie po II wojnie światowej.

13:00 Ewa Perlińska (Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego)

Lech Niemojewski wobec dzieła odbudowy stolicy.

13:15 Janina Hera-Aslanowicz (Warszawa)

Odbudowa mostów. Szczecin w latach 1946–1950 we wspomnieniach inż. Edmunda Hery (1901–1992).

13:30 Jerzy Grzelak (Muzeum Narodowe w Szczecinie)

Wizja szaty ideologicznej miasta w koncepcji urbanistyki socjalistycznej na przykładzie nazw ulic i placów Szczecina w okresie 1945–1990.

13:45 Paweł Knap (Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Szczecinie)

Czerwona gwiazda nad miastem. Pomnik Wdzięczności dla Armii Radzieckiej w Szczecinie.

Dyskusja 14:00–14:30

Przerwa 14:30–15:00

Panel IX

15:00 Anna Wojciechowska-Żurek (studentka Instytutu Historii Sztuki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II)

Jak rzeźbą przebić niebo... Niechciane pomniki. Problem nazwy, inskrypcji, idei.

15:15 dr Kazimierz S. Ożóg (Instytut Humanistyczny Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Głogowie/Instytut Sztuki Uniwersytetu Opolskiego)

„Nie jesteśmy tu od wczoraj”. Propaganda w powojennych pomnikach Głogowa, Polkowic i Lubina.

15:30 Joanna Jakutowicz (Wydział Nauk Historycznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu)

Polityka, pamięć, przestrzeń. Pomniki, tablice pamiątkowe i substancja zabytkowa na Warmii i Mazurach.

15:45 Przybyrad Paszyn, Krzysztof Rataj (Studenckie Koło Naukowe Historyków Instytutu Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Pomnik Walki i Męczeństwa Ziemi Bydgoskiej. Między propagandą a pamięcią.

16:00 Andrzej Bierca (Muzeum w Stargardzie)

Formy i przykłady propagandowego wykorzystania miejsc upamiętnień poległych żołnierzy Armii Czerwonej zlokalizowanych na terenie Stargardu.

Dyskusja 16:15–16:45

Zakończenie konferencji 16:45–17:00